

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. szeptember 13.

bb 1. tizenötezer budapesti fiatal tanul társastáncot - felülvizsgálják a tanfolyamok működését

i hi/sk-lm zs

1965. szeptember 13.

tizenötezer budapesti fiatal tanul évente társastáncot. az oktatás színvonalának növelésére a fővárosi tanács népművelési osztálya most felülvizsgáltatja a tanfolyamok munkáját, az oktatók működését, kerületenként szakemberekből, pedagógusokból, ifjúsági vezetőkkel álló bizottságokat alakítottak, amelyek megvizsgálják a táncoktatás módszerét, a pedagógusok felkészültségét, valamint azt, hogy a tanfolyamok zenei anyaga mennyiben segíti a különböző táncok elsajátítását. a népművelési szervek javaslata az, hogy a táncoktatók lehetőleg érettségivel rendelkezzenek, s a tanításhoz szükséges pedagógiai ismereteket a felsőfoku tanítóképző levelező tagozatán szerezzék meg./mti/

--

bb 2. a „hessischer rundfunk”, a budapesti zenei hetek műsorán

i ol/tné-lm sr

1965. szeptember 13.

a frankfurti hessischer rundfunk zenekara, dean dixon karmesterrel az élén hosszabb európai turnéra indul, amelynek egyik állomása fővárosunk. a zenekart - amely a budapesti zenei hetek alkalmával mutatkozik be Magyarországon - hans rosbaud alapította, aki 1928-tól 10 éven át volt a zenekar karmestere. az együttes sok modern művet mutatott be -1933-ban például bartók 2. zongoraversenyét, amelynek szólóját maga a szerző játszotta. a zenekart nagynevű karmesterek vezényelték, furtwängler és knappertsbusch állandó vendége volt az együttesnek. a magyar származású solti györgy illetve somogyi lászló is több hangversenyen dirigálta a hessischer rundfunk zenekarát.

az amerikai származású dean dixon 1961-től vezető karnagyja az együttesnek. a vendégek október 12-én j.ch.bach, brahms, blacher és r.strauss műveiből adnak műsort a zeneakadémián s itt hangzik el először Magyarországon blacher: paganini variációk című alkotása. ugyanezt a műsort tüzték miskolci hangversenyük programjára is./mti/

Leli

--

-i-

bb 3. magyarországi szláv emlékek bemutatója varsóban

i ol/hné-lm -cz

1965. szeptember 13.

szeptember 14-18 között varsóban, az akadémiai régészeti intézetben nemzetközi szláv régészeti kongresszust rendeznek. a kongresszusra számos országból hívtak meg régészeket, történészeket és nyelvészeket. a tanácskozás színhelyén az érdekelt, szláv tárgyi emlékekkel is rendelkező országok az eseményhez kapcsolódó kisebb kiállításokat rendeznek. a magyar „anyagot”, a hazánkban feltárt szláv emlékek legérdekesebb darabjait is bemutatják.

dr. soós ágnes a nemzeti muzeum munkatársa szeptember 15-én „a dunántúli 9. századi szlávok anyagi kulturájának problematikája”, címmel tart előadást a kongresszus résztvevőinek./mti/

..-

bb 4. merre halad a zala vize a balatonban? - izotopos vizsgálatok a keszthelyi öböl feltöltődésének kutatására

i ie-lm ká

1965. szeptember 13.

a fürdési idény befejeztével, szeptember második felében ismét folytatják a zala folyó útjának követését a balatonban. a keszthelyi öböl folyamatos feltöltődését nagyrészt a zala folyó, illetve az általa bevitt hordalék okozza, ezért vizsgálják a vizgazdálkodási tudományos kutató intézet munkatársai már évek óta ennek a hordaléknak a mozgási irányát.

a vizsgálatok legfontosabb eszköze a radioaktív izotóp. ez az építőanyagipari központi kutató intézetben erre a célra öntött, magas krómtartalmú üvegből örölt, majd neutronbesugárással aktivizált „mesterséges homok”, amely a tó medrében együtt mozog a természetes homokkal, iszappal. az időnként leg-süllyesztett sugármérő fejjel mért radioaktív jelzőanyag pontosan megmutatja, hogy a hordalék milyen irányban és milyen ütemben vándorol a tó medrében.

az izotopos méréseket megelőzően bakteriológiai és kémiai vizsgálatokkal is követték a zala folyó útját: keresték, hol vannak a balatonban a zala vizében levőkkel azonos baktériumok és más mikroszervezetek, illetve hogy hol azonos a víz kémiai összetétele. a kétféle vizsgálat eredményei, valamint az újabb izotopos kísérletek egybevégezően azt mutatják, hogy a folyóból beáramló finom hordalék nagy kerülőt tesz: először a déli part mentén vándorol keleti irányba, balatonberény közelében fordul északra és az északi parton levő vonyarcvashegy, gyenesdiás környékétől folytatja útját vissza keszthely felé.

/folyt.köv./

- 2 -

Lehel

bb 4. /merre halad...1.folyt./-lm

a hordalékvándorlás irányának ismeretében pontosabban tudják majd meghatározni a kotrasi árkok helyét és irányát és ezzel nagymértékben lassíthatják a keszthelyi öböl feltöltődésének folyamatát./mti/

..-

bb 5. tíz kilométer járda épül rákoskeresztúron

i hi/sk-lm zs

1965. szeptember 13.

a rákoskeresztúri járdák hossza több mint 350 kilométer. a még kiépítetlen szakaszok korszerűsítésére tervet készített a 17. kerületi tanács. az idén 10 kilométer hosszúságú gyalogjárót építenek. a munkának több mint a fele elkészült, a sóderterítést a lakosság társadalmi munkában vállalta./mti/

..-

bb 6. októberben nyílik a kelet-ázsiai muzeum új kiállítása

i ol/tr-lm zs

1965. szeptember 13.

a közelmúltban fejeződött be a kelet-ázsiai muzeum népköztársaság uti épületének tatarozása, s máris két érdekes kiállítás előkészítésén dolgoznak az intézmény munkatársai. a „kelet-ázsiai bronzok”, című kiállítást szombathelyen október 2-án nyitják meg. a másik bemutatót „kelet-ázsiai selymek, lakkok és porcelánok a 11. századtól napjainkig”, a muzeum kicsinosított budapesti épületének négy termében október 9-től láthatják az érdeklődők. a kiállításon többek között kínai császárok ruháit, mandarinok rangjelző himzéseit, szép-mivű japán aranylakk-fésűket, hajtüket, gyógyszerartó dobozat és más érdekességeket mutatnak be./mti/

..-

-3-

bb 7. különleges agancsu szarvasbikát lőttek a sellyei vadrezervátumban

vid ká/tr-lm -cz

1965. szeptember 13.

a mecseki erdőgazdaság sellyei vadrezervátumában - a kapitális szarvasbikák immár nemzetközi hírnevű erdőségében - páratlan szerencsével vadászott egy nyugat-német vendég. két nap leforgása alatt két golyóérett szarvasbikát ejtett el: az egyik agancsa aranyérmesnek, a másiké ritka különlegességnek számít. az első bika páratlan tizenhatos fejdíszre 10 kiló 20 dekát nyom, és 212 pontosnak értékelték a szakemberek. a második bika páratlan 18-as agancsot viselt. ennek érdekessége, hogy a szokásos két szár helyett három szára van. a jobb agancs-szár közepágától két szárat növesztett, amelyeken összesen kilenc ág van. a három agancsszáru szarvasbika a vadrezervátum erdészei és vadászai számára is meglepetés volt, mert eddig sohasem látták ezt az állatot. magányos, rejtőző vadként kóborolt a sellye-környéki erdőkben és csak a lelövés előtt pár nappal fedezték fel a vadőrök. pontosan nem lehet megállapítani, mi okozta az agancsszárak ilyen rendellenes kifejlődését: valószínűleg a korábbi években valamilyen sérülés érthette az állat idegrendszerét és ennek következtében történt elváltozás az agancsában./mti/

--

Lelki

-4-

bb 8. két hónappal a határidő előtt, október végére elkészül az újpesti telefonközpont bővítése

1 kf-lm ki

1965. szeptember 13.

több mint három évtizedes szolgálat után a múlt évben leszerelték Óbuda régi 2 900 állomásos telefonközpontját, s helyette új, nagyobb teljesítményű főközpontot építettek. a régi berendezés az idén három részben újra kezdi életét. a posta dolgozói ugyanis kijavították, felújították a kiszolgált gépeket, amelyek most akár újabb 30 évet is kibírnak, az újjávarázsolt Óbudai berendezésekkel terven felül bővítették 400 állomással Zugligrét, s ugyancsak 400 állomással pestilőrinc telefonközpontját.

a régi központ legnagyobb egységével, 2 100 állomással, újpesti telefonközpontját bővítik. az 1,8 millió forint értékű bővítést is saját erőből, terven felül végzi a posta. az éves versenylvállalásnak megfelelően ott tartanak a munkával, hogy két hónappal a határidő előtt, október végén, üzembe állítják a 2 100-as új központrészt, s attól kezdve az újpesti telefonközpont már 5 700 állomással rendelkezik.

a jó hírt még azzal is megtoldotta a budapesti távbeszélő igazgatóság, hogy az új központrész átadásával egyidőben 400 újpesti telefonkérelmező lakásán helyezik üzembe a régvárt készüléket./mti/

--

bb 9. megbecsülést szerez a magyar iparnak az Ekm 200-as

i sl/tr-lm ki

1965. szeptember 13.

a technoimpex külkereskedelmi vállalat nemrég levelet kapott az e.friedl és társai osztrák cégtől, amelyben a neves bécsi gyémánttechnikai gyár vezetői elismerésüket fejezik ki az ekm-200-as nagypontosságú esztergapadért, amit a magyar szerszámgépipari művek gyártott részükre.

- a gépet körülbelül hét hónapja állandóan üzemben tartjuk és az kifogástalanul dolgozik - írják levelükben. majd így folytatják: teljesítményével igen elégedettek vagyunk. a felületi minőség, az esztergált darabok mértani alakja és a pontosság még kedvezőbb, mint amit önök szállításkor ígértek. a gépet jó lelkiismerettel ajánlhatják bárkinek.

kasza istván, a gép főtervezője elmondotta, hogy az ekm-200-as esztergapad valóban legjobban sikerült termékeik közé tartozik. fő előnye, hogy rendkívül pontos, a méreteltérés még a három mikront sem éri el, ezért a legkényesebb gépalkatrészek esztergálására is alkalmas.

/folyt.köv./

8-2

8.45/y,

Pue

- 5 -

bb 9. /megbecsülést szerez...1.folyt./-Lm

hazánkban elsősorban a gépkocsik dugattyuinak megmunkálására használják, hasonló feladatokra vásárolt a gépekből Bulgária, amely tudvalevően berendezkedik személygépkocsik gyártására. a nagy pontosságú szerszámgyép népszerű a világ más tájain is, vett belőle a német szövetségi köztársaság, Franciaország, Japán és több más ország. sorozatgyártása folyamatban van, az idén körülbelül százat gyártanak belőle, s a termelést a következő években fokozzák./mti/

--

bb 10. elkészült az új fényforrásgyár kísérleti üzeme - növekszik az izzólámpák és a fénycsövek gyártása

i st/tné-Lm ki 1965. szeptember 13.

az egyesült izzó termékei iránt olyan nagy a hazai és külföldi kereslet, hogy a gyár az igényeket most már képtelen kielégíteni, ezért a következő öt éves tervidőszakban nagykanizsán új, nagy teljesítményű fényforrásgyár építését kezdik meg. a szakemberek neveléséről és a gyártás begyakorlásáról már most gondoskodnak, ezért a leendő gyár közelében kísérleti üzemet építettek. a most elkészült üzemben jövőre már többszázan dolgoznak, s nemcsak az egyesült izzóban alkalmazott mód-szereket sajátítják el, hanem ennél jóval korszerűbb technológiákat is kidolgoznak. az utóbbit a helyi sajátosságok is szükségessé teszik, mert a budapesti anyaüzemmel ellentétben ők nem a hagyományos világítógázt, hanem a nagy kalóriaértékű földgázt használják.

a kísérleti üzemben három lámpagyártó és egy fénycsőgyártó gépsort szereltek fel, ezenkívül a gyár rendelkezik mindazzal, ami az izzólámpák, fénycsövek előállításához szükséges, például saját oxigéngyárral, erőteleppel, légsűrítőkkel, stb. bár az új, 3000 négyzetméter alapterületű üzemet kifejezetten kísérleti célokra létesítették, egy idő múlva - valószínűleg már a jövő év elejétől - értékes késztermékeket is elő tudnak állítani, s ezzel lényegesen csökkentik az izzólámpa, a speciállámpa és a fénycsőhiányt. az említett cikkekből évente több milliót gyárt a kísérleti üzem, ez azonban még nem jelenti a szükségletek teljes kielégítését. a végleges megoldást majd a nagykanizsai fénycsőgyár felépítése és üzembehelyezése jelenti, erre azonban még néhány évet várni kell./mti/

--

8.50/a,
Puc

- 6 -

bb 11. két és fél évi szabadságvesztésre ítélték egy sikasztó üzletvezetőt

i bc/sk szb zs 1965. szeptember 13.

fésű béláné, a fővárosi mértékutáni cipőkészítő vállalat 12. számú üzletének vezetőjeként a befizetett tételek közül többet nem vezetett be a pénztárkönyvbe, s ezeket az összegeket elsikkasztotta. így mintegy 85 000 forint kárt okozott, ebből a leleplezés után 8 000 forintot megtérített.

a 2.-11.-12. kerületi bíróság folytatólagos sikkasztásért két és fél évi szabadságvesztésre ítélte, s kötelezte a még fennálló kárösszeg megfizetésére. /mti/

--

bb 13. 33 ország vásárol gyulai kolbászt

vid lk szb szf 1965. szeptember 13.

a gyulai húszüzem készítményei iránt évről-évre nagyobb az érdeklődés a világpiacón. a híres gyulai kolbászt már 33 ország vásárolja, a múlt évben a tervezett száz vagon helyett 131 vagon kolbászt gyártottak.

erre az esztendőre 140 vagonos tervet kapott a gyár. a felszabadulási évforduló tiszteletére azonban vállalta a kollektíva, hogy husz vagonnal többet készít a keresett cikkből. a nagy feladatot azonban csak úgy bírták elvégezni, hogy egyes üzemrészekben két-három műszakban dolgoztak.

most nagy teljesítményű kolbásztöltő gépek könnyítik és gyorsítják a munkát. felszereltek egy nyugatnémet töltőgépet, s felújítottak egy régit. a két gép egy műszakban 150-160 mázsa kolbászt tölt, kifogástalan minőségben.

az eddigi eredmények azt mutatják, hogy az év végére elkészül a vállalat 160 vagon gyulai kolbász. /mti/

--

8.52/a,
Puc

- 7 -

Puc

bb 12. új termelésirányító módszert próbálnak ki a gyöngyösi hőerőmű építésénél

1 sb/lk szb ki

1965. szeptember 13.

az építésügyi minisztérium építésgazdasági és szervezési intézetének kutatói egy új építésselőkészítési és irányítási módszert alakítottak ki.

az új módszerrel a beruházás előkészítésétől az építmény átadásáig elvégzendő sokszáz munkafolyamatot rendszerezik és kiválasztják a legfontosabbakat, amelyek meghatározzák az egész építés ütemét és a lehető legkorábbi befejezés határidejét. az építkezések irányítóinak a jelenlegi szervezési gyakorlat szerint a beruházás valamennyi munkafolyamatát egyformán kell figyelni. az új módon irányított beruházás vezetőinek azonban már sokkal könnyebb, egyszerűbb lehet a munkája, mert a számtalan apró feladatból elsősorban csak a munka végső eredményét legjobban meghatározó, legkritikusabb tennivalókat kell szemmel tartani. a nemzetközi tapasztalatok szerint egy-egy beruházás összes munkafolyamatának általában mindössze 10-12 százaléka az a kritikus feladat, amely szigorúan csak a munka logikai sorrendjének megfelelően követheti egymást, s ugyanakkor a kritikus feladatokra fordított munkaidő összege adja lényegében az egész beruházás építésének idejét. a többi munkafolyamat már rövidebb ideig tartó és nem mindig csak egymás után elvégezhető feladat.

a kutatóintézet munkatársai már befejezték a kritikus ut módszerének nevezett új építésirányítási mód számítástechnikai részleteinek kidolgozását. a 22-es építőipari vállalat dolgozóival közösen az országban először kísérletképpen a harmadik ötéves terv egyik legnagyobb beruházását, a gyöngyösi hőerőmű építését irányítják és ellenőrzik majd az új módszerrel. az előzetes munkavezetési diagramokat már összeállították. ennek alapján kapják a műszaki terveket a különböző anyagokat és irányítják az építőmunkások központi szálláshely-telepének építési munkáit. a tavaszra, az erőmű központi csarnokának alapozása előtt elkészül a kritikus feladatok irányításának részletes programja. /mti/

-. -

8.40/a

- 8 -

g. soppe

bb 14. havonta 20 millió csavar ongaról

vid lk szb szf

1965. szeptember 13.

a budapesti csavarárugyár ongai telepét a csavarárugyár gyártásának központjává fejlesztik. ebben az évben már negyvenegy új fogácsoló és sajtoló automatagépet helyeztek üzembe, a hozzájuk tartozó segédberendezésekkel együtt. az év végéig még további tíz csavargyártó berendezés munkába állítására kerül sor. a tavalyinál mintegy harmadával nagyobb géppark termeléseivel ebben az évben már harmincöt millió forint értékű, forgácsolt és sajtolt csavaráru készül. vagyis tíz millió forint értékűvel több, mint tavaly. így havonta átlagosan 18-20 millió darab különböző méretű, 2-12 milliméter átmérőjű műszer-csavart adhatnak át a kereskedelemnek. ez nemcsak a felhasználók jobb kielégítését, hanem az import jelentős csökkentését is lehetővé teszi. /mti/

-. -

bb 15. ezer vagon csöves kukoricát szárítanak meg átalakított szénaszárító berendezésekkel a győr megyei közös gazdaságok

vid ká/sk szb -cz

1965. szeptember 13.

győr megyében az idén a szokottnál jóval később érik a kukorica, így számítani lehet arra, hogy a törés idején sok lesz a tárolásra alkalmatlan, magas nedvességtartalmu termény. a termelőszövetkezetek felkészültek erre, s mivel a gyenge szálakarmány termés miatt a hideglevegős szénaszárító berendezéseket nem tudják teljes egészében kihasználni, harminc ilyen berendezést tesznek alkalmassá a csöveskukorica szárítására. a dugók helyett függőleges levegőelosztó rácskürtöket alkalmaznak, az egész berendezést dróthálóval veszik körül, majd az így kukoricával megrakott teret kukoricaszárral vagy szalmával fedik. az átalakított hideglevegős szénaszárító berendezésekkel mintegy ezer vagon kukoricát száríthatnak meg. /mti/

-. -

bb 16. háromezer családlátogatáson kérték ki a választók véleményét - jól haladnak a községfejlesztési munkák a siklói járásban

vid j szb sr

1965. szeptember 13.

a siklói járás tanácsstagjai háromezer család véleményét kérték ki a községfejlesztési munkák megindulása előtt. a beszélgetések alkalmával felszínre került hasznos javaslatok alapján a községi tanácsok több változtatást eszközöltek a községfejlesztési terveken. /folyt.köv./

8.45/a

- 9 -

g. soppe

bb 16. /háromezer... 1. folyt./ szb

a lakosság szívesen vette javaslatainak meghallgatását. Kovács-
hidán eredetileg kulturházat, klubot akartak építeni, megvál-
toztatták a tervet. a lakosság „hozzászólása”, után utat épí-
tettek, amelyhez jelentős értékű társadalmi munkával járultak
hozzá. zsalátán a vasutállomáshoz vezető gyalogjáró, nagyharsány-
ban törpe vízmű, nagycsányban és ipacsfán ut építését kezd-
ték el, a családlátogatásokon felszínre került javaslatok alap-
ján. magyarbólyban egészségház és köztisztasági fürdő építését
vették fel az ötéves községfejlesztési programba. a családláto-
gatásokon, majd ezt követő tanácsuléseken elhangzott javaslatok
alapján husz község autóbusz-közlekedésének menetrendjét elő-
nyösen változtatták meg. az alapos előkészítő munkának, a tanács-
tagok és választók állandó, eleven kapcsolatának tulajdonítható,
hogy az ideai községfejlesztési munkákhoz felajánlott négymil-
lió forint értékű társadalmi munkának már mintegy hetven száza-
lékát teljesítette a siklósi járás lakossága. /mti/

-. -

bb 17. százötven kilométeres sebességgel is simán futnak az
új forgóvázak kgst vasuti kocsik

vid lk szb szf

1965. szeptember 13.

a magyar vagon- és gépgyár műszaki dolgozói évek óta kísér-
leteznek a vasuti kocsik korszerű forgóvázának kialakításával.
különösen amióta a szocialista országok kocsiparkja részére
megkezdtek az oszsd jelű kocsik gyártását. ezeket a kocsikat
százötven kilométeresnél is nagyobb vontatási sebességűre ter-
veztek, ezért került előtérbe a nagysebességet bíró forgóvázak
kialakítása.

a gyártmányfejlesztési és gyártmányszerkesztési osztály össze-
fogása jó eredményeket hozott. az új típusú forgóvázal ellátott
oszsd kocsikkal többiben tartottak futópróbát. az elvi vizs-
gálatok és a gyakorlati kísérletek alapján beszabályozták a
hidraulikus keresztlengés csillapítót, a legutóbbi futópróbán pe-
dig kipróbálták a hidropneumatikus légrugót is. az új forgóvá-
zas kocsik 150 kilométeres sebességgel is teljesen simán futottak.
a régi forgóvázak kocsikon ilyen sebességnél a folyosón csak
kapaszkodva lehetett végigmenni.

ezzel sikeresen lezárult, az oszsd kocsik nagysebességű
forgóvázának fejlesztése a magyar vagon- és gépgyárban. /mti/

-. -

8.50/a

- 10 -

100 2.55 p.e

bb 18. centrifugás anyagszétválasztó az almásfüzitői tim-
földgyárban

vid lk szb szf

1965. szeptember 13.

az almásfüzitői timföldgyárban a nyersanyag szétválasztá-
sára - a hazai timföldiparban elsőként - nemrég centrifugá-
kat helyeztek üzembe. az ugynevezett feltárolugból a lugsót
a hagyományos módszerrel, Kelly-féle szűrőberendezésekkel vá-
lasztják ki. ezzel az eljárással azonban a két anyag szétvá-
lasztása nem tökéletes. a sóban sok értékes marónátronlug ma-
rad és kárbavész, ugyanakkor a megszünt lug sótartalma is igen
nagy marad. a lugsó belekerül a gyártási folyamatba és kárt
tesz a berendezésekben. új anyagszétválasztási módszer beve-
zetésére ösztönözte a gyár műszaki dolgozóit az is, hogy a
Kelly-szűrők nemcsak gazdaságtalanok, de nehéz fizikai munkát
is követelnek.

kiszonításukra angol és svéd gyártmányú, nagyteljesítményű
centrifugákkal végeztek kísérleteket. a többhónapos kísérlet
most kiváló eredménnyel zárult. bebizonyította, hogy gazda-
ságosabb a centrifugák alkalmazása, mert így tökéletesebb az
anyagszétválasztás. lényegesen kevesebb só kerül a timföldgyár-
tási folyamatába, s ezzel végső soron növelik a berendezések élet-
tartamát és kevesebb energia felhasználásával gyárthatják a tim-
földet. az értékes import marónátronlug-veszteség az új eljárás-
sal felére csökkenthető. a centrifugák megszüntetik az egészség-
talan, nehéz fizikai munkát is. /mti/

-. -

bb 19. megvásárolják a háztáji tehenek üszőborjait a gyulai
termelőszövetkezetek

vid ká/tr szb ká

1965. szeptember 13.

gyula város termelőszövetkezeteinek tagsága jól tejelő te-
heneket gondoz a háztáji portákon. minden istállóban találni
egy-két magas tejhozamú, pirostarka tehenet. minden nap kanna-
számra hordják a tejet a csarnokba, s a háztáji teheneltartásból
szép jövedelemre tesznek szert. a termelőszövetkezetek a közös
állományt is a háztáji tehenek szaporulatával egészítik ki: meg-
vásárolják a legjobb üszőborjakat, s a közösen a legkorszerűbb
módszerekkel nevelik fel. a gyulai termelőszövetkezetek itatá-
sos módon ezer üszőborjút nevelnek fel ebben az évben, s a bor-
jak nagyrésze a jó tulajdonságokkal rendelkező háztáji tehenek
szaporulatából származik. /mti/

-. -

9.12/a

- 11 -

100 2.55 p.e

bb 20. iskola helyett karavánszerály egy szigetvári műemléken

vid j-lm sr

1965. szeptember 13.

a várvédelem 1966 évi 400 éves jubileumára készülő szigetváron a korán-iskola néven ismert török eredetű műemléken olyan szerkezeti megoldásokat találtak, amelyek arra utalnak, hogy az egyemeletes, 80 négyzetméter alapterületű épület nem korán-iskola, hanem karavánszerály, azaz török vendégfogadó céljait szolgálta a hódoltság korában. a földszinti részen volt a vendégfogadó és az istálló, míg az emeleten - amint erre egy falépcső megtalált maradványai utalnak - voltak a nyugvóhelyek. a régészeti kutatást végző Kovács Valéria muzeológus a bizonyítást szolgáló további összehasonlító adatokat kért az illetékes török szervektől. az országban egyedülálló, műemléknek számító karavánszerályt 1966-ban eredeti állapotában restaurálják./mti/

bb 21. tervszerűbben védekeznek a sujtólég ellen a dorogi bányákban

vid lk-lm szf

1965. szeptember 13.

a bányászati kutató intézet vizsgálatai alapján több dorogi bányát sujtólégveszélyesnek minősítettek. ezekben az aknában megszigorították a biztonsági rendelkezéseket és számos műszaki intézkedéssel javítják a mintegy 3600 földalatti dolgozó munkakörülményeit.

a sujtólég ellen egyik legjobb védekezés a bőséges levegőellátás, ezért az ediginél nagyobb teljesítményű légvezetéseket szerelnek fel, s több friss levegő juttatnak a munkahelyekre. gondoskodnak tartalék szellőztető berendezésekről is. az elavult akkumulátoros kézilámpák helyett biztonságosabb, nagyobb fényerejű fejlámpákkal látták el a sujtólégveszélyes bányák dolgozóit. e bányák gépeit, berendezéseit fokozatosan kicserélik sujtólégbiztos kivitelűre.

a műszaki intézkedésekkel egyidejűleg megszigorították a munkafegyelmet is. gyakrabban vizsgálják, hogyan tartják meg a dolgozók az előírásokat.

a földalatti munkahelyek levegőösszetételét benzinbiztonsági lámpákkal vizsgálják. nemrég minden dolgozót levizsgáztattak a lámpák helyes kezeléséből.

a dorogi kerületi bányaműszaki felügyelőség legutóbbi bányavizsgálata során megállapította: az új intézkedésekkel most tervszerűen, hatékonyabban a szénmedencében a sujtólég elleni védekezés. sokat javult a fegyelem. bizonyítja ezt, hogy jelentősen csökkent a mulasztásokat elkövetők száma. tavaly 104, az idén már csak 40 műszakit, illetve fizikai dolgozót kellett büntetni a sujtólégfegyelem megszegéséért./mti/

9.20/a

- 12 -

bb 22. jugoszláv jogászklubottség hazánkban

lk szb zs

1965. szeptember 13.

dr. franc hocavannak jugoszlávia legfőbb ügyészének vezetésével háromtagú jugoszláv jogász-delegáció érkezett a magyar jogász szövetség meghívására budapestre. /mti/

bb 23. időjárásjelentés

tr-lm

1965. szeptember 13.

a meteorológiai intézet jelenti 1965. szeptember 13-án, hétfőn délután:

változékony idő

az atlanti óceán térségéből származó és több hullámban érkező nedves, hűvös levegő hatására változékony az időjárás európa nyugati, középső és déli vidékein. a nem nagy kiterjedésű esőzónákat átmenetileg csendes, napos időszak követi. hazánkban vasárnap napközben kisebb felhőátvonulások voltak, a nap a tiszta vonalától keletre 4-9, az ország többi részein 9-12 órán át sütött. az esti óráktól kezdve nyugat felől megnövekedett a felhőzet és az éjszakai órákban elsősorban a dunántúlon többfelé esett az eső, néhány helyen zivatar kíséretében. a lehullott eső mennyisége a nyugati határszélen a dunántúli középhegység vidékén, valamint a mecsek környékén többfelé elérte a 10-15 millimétert, sőt a siklósi felhőszakadás 44 milliméter esőt eredményezett. a hőmérséklet napközben 17-22 fokra emelkedett. ma hajnalra általában 8-12 fokra hűlt le a levegő. ma délelőtt a nyugati és déli megyékből újabb esőket jelentettek. 11 órakor a hőmérséklet nyugaton 14-16, keleten 16-18 fok volt.

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 16,0 fok volt, a sokévi átlagnál 1,4 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 16 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 759, alig változik. a balaton vízének hőmérséklete síófoknál 11 órakor 18 fok.

várható időjárás kedd estig: változó mennyiségű felhőzet, néhány helyen újabb esővel, egy-két helyen zivatarral. helyenként még élénk északnyugati-északi szél mérséklődik és holnap délnyugatra fordul. a hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 8-13, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 16-21 fok között.

a duna vizállása budapestnél 298 cm./mti/

13.15/a

- 13 -

bb 24. tanévnyitó az agrártudományi egyetemen és a kertészeti és szőlészeti főiskolán

1 kz/ká-lm -cz

1965. szeptember 13.

hétfőn két nagy mezőgazdasági felsőfoku oktatási intézményünk - a gödöllői agrártudományi egyetem, valamint a kertészeti és szőlészeti főiskola - tartotta meg tanévnyitó ünnepségét. gödöllőn dr. magyari andrás rektor üdvözölte a mezőgazdaságtudományi kar 210, illetve a mezőgazdasági gépészmérnöki kar 160 elsőéves hallgatóját. az ünnepségen, amelyen résztvett szatmári nagy imre, a hazafias népfront országos tanácsának titkára is, faggyas jeno, a tarpai győzelem termelőszövetkezet elnöke zászlót adományozott az egyetemnek. a zászló, a szövetkezet tagjainak elismerését és köszönetét fejezi ki azért az eredményes patronálásért, amelyben az egyetem már több év óta részesíti a győzelem termelőszövetkezetet. czizer lajos, az egyetemi építkezéseket irányító 25.sz. építőipari vállalat főépítésvezetője zászlót adott át a mezőgazdaságtudományi kar másod- és harmadéves, valamint a mezőgazdasági gépészmérnöki kar másodéves hallgatóinak az építkezésben nyújtott segítség elismeréseként. bejelentették az ünnepségen, hogy az új tanévben az egyetemnek két rektorhelyettese lesz. az új rektorhelyettes dr. pethő györgy, a mezőgazdasági gépészmérnöki kar tanszék-vezetője.

a kertészeti és szőlészeti főiskolán dr. kozma pál rektor nyitotta meg az új tanévet. ebben a felsőoktatási intézményben az idén 160 elsőéves hallgató kezd meg a tanulmányait. a tanévnyitó ünnepséget követően a főiskola tanácsa 14, a kertészeti oktatás, kutatás és termelés különböző területein dolgozó szakembernek a kert- és szőlőgazdaság-tudományok doktora címet adományozta./mti/

..-

bb 25. aranyérmét nyert lipcsében a richards finomposztógyár egyik új terméke

vid lk-lm ki

1965. szeptember 13.

nemrég fejezték be a győri richards finomposztógyárban a cannes elnevezésű gyapju és polyakril keverésű zsugorított kártott szövet kísérleti gyártását. az új gyártmányt, amely a mintás cernából készült női kabátszövetek helyettesítésére készült - csak azoknál sokkal tartósabb -, a lipcsei nemzetközi vásáron kiállították, a nagy és apró kockás szövetek elnyerték a zsűri tetszését és táviratban értesítették a vállalatot, hogy aranyéremmel tüntették ki. a gyárban a kereskedelem igényei szerint a negyedik negyedévben kezdik meg az újfajta szövet gyártását és az új esztendő első hónapjaiban kerül forgalomba./mti/

..-

13.25/a

- 14 -

bb 26. a magas tátra után ismét otthon dolgoznak a bükki erdőmunkások

vid ká/sk szb ká

1965. szeptember 13.

juliusban a kelet-szlovákiai erdőgazgatóság kérésére a keletbükki állami erdőgazdaságból 23 favágó indult a magas tátrába. a múlt őszi és téli viharok által összetört erdőségek kitermelésében nyújtottak segítséget a csehszlovák erdőmunkásoknak. a délbükki, valamint a zempléni erdőgazdaság is küldött segítséget, s így mintegy 100 magyar erdei szakmunkás dolgozott az értékes faállomány megmentésén. a keletbükki állami erdőgazdaság dolgozói két hónapot töltöttek a magas tátrában. naponta átlag 5-6 köbméter fenyőfát dolgoztak fel a különösen nehéz terepen. a bükki favágók között volt Lőrincz jános és kerékgyártó istván, az állami-dijas Lévai gépesített fakitermelő brigád tagja is.

a bükki erdőmunkások a magas tátrában befejezték munkájukat, s néhány napos pihenő után hétfőtől a bükk hegységben, a Lillafüredi, valamint a környező erdőségekben vágják a fát.
/mti/

..-

bb 27. nyolcezer vagon új gabona van már a somogyi raktárakban

vid ká/tr szb ká

1965. szeptember 13.

somogyban még mindig nagy a forgalom a gabonafelvásárló és feldolgozó vállalat átvevő telepein. a közös és állami gazdaságok minden nap nagymennyiségű kenyér- és takarmánygabonát adnak át. eddig nyolcezer vagon idei termésű gabona került az állami raktárakba. a siófoki és a tabi járás termelőszövetkezetei a terméshozamok ismeretében 200 vagon kenyérgabona szállítására kötöttek pótszerződést. a terven felül lekötött kenyérgabona nagy részét már beszállították. /mti/

..-

13.55/a

- 15 -

bb 28. bővül a magyar bődizsműipari gyártmányok export-
piaca - megnyílt az országos modellkiállítás

t sz/tné-lm vg

1965. szeptember 13.

hétfőn a budapesti nemzetközi vásár területén levő könnyűipari pavilonban nagy józsefné könnyűipari miniszter és darvas lászló külkereskedelmi miniszterhelyettes jelenlétében megnyílt a 9. országos bődizsműipari modellkiállítás. a kiállítást a bődipari tudományos egyesület évről-évre megrendezi, hogy a szakembereknek és az érdeklődőknek bemutassa a következő évre tervezett mintadarabokat, ezuttal 15 vállalat 400 modelljét állították ki. a különböző táskákon kívül ott láthatók a gyártmányaikhoz szükséges veretek és az alapanyagok is, amelyek között egyre nagyobb jelentőségre tesznek szert a műbőrök. a bődizsműipar műbőrígénye a következő években már az egy millió négyzetmétert is meghaladja.

műbőrből készült a bírálóbizottság által legszebb terméknek nyilvánított két kilós légibőrönd és a női divattáskák nagy többsége is. a nők számára készülő kiegészítők a korábbtól eltérően most egészen kis méretűek. bevásárláshoz külön kommissiótáskákat készítenek a nők számára. a férfiaknak ujszerű a kazetta alakú, szögletes aktatáska, a diákoknak pedig háromféle változatban terveztek különböző nagyságu iskolatáskákat.

a bődizsműipar szakemberei elmondották, hogy szép kidolgozású, jó minőségű készítményeik növekvő piacra találtak külföldön. a tőkés országokba irányuló kivitel 1958 óta megharmincszorosodott, az akkori mintegy 3 millió forinttal szemben most eléri a 100 millió forintot. a baráti országok pedig most évente 120 millió forint értékűt vásárolnak. az eddigi tárgyalások alapján arra számíthatnak, hogy a következő öt évben mind a baráti, mind a tőkés országokba irányuló kivitel megkétszereződik. most fejeződtek be a deviza gazdaságossági számítások, amelyek alapján megállapították, hogy a bődizsműipari gyártmányoknak általában jó a deviza hozamuk.

a kiállítást szeptember 22-ig tekinthetik meg az érdeklődők 10 és 17 óra között, vasárnap kivételével minden nap./mti/

--

14.10/a

- 16 -

bb 29. Ünnepi tanévnyitó az eötvös loránd tudományegyetemen

t fe/sk szb zs

1965. szeptember 13.

az eötvös loránd tudományegyetem dísztermében hétfőn nyitották meg az idei - az egyetem fennállása óta sorrendben a 331. - tanévet. az ünnepi megnyitón megjelent dr. polinszky károly művelődésügyi miniszterhelyettes is.

sőtér istván rektor az elmúlt tanév tapasztalatairól, eredményeiről szólott és válaszolt az 1965-1966-os tanév feladatait. bejelentette, hogy az egyetem új tudományos rektorhelyettese sztrókey kálmán professzor lett.

a rektor ezután az oktatásügy terén kiváló eredményeket elért egyetemi oktatóknak nyújtotta át az elnöki tanács és a művelődésügyi minisztérium által adományozott kitüntetések, és üdvözölte az újonnan kinevezett egyetemi tanárokat és docenseket.

az ünnepi tanévnyitón vasdiplomával tüntették ki sugár jeno egyetemi tanárt; az egyetem négy volt hallgatójának gyémánt-, tizenhatnak pedig aranydiplomát adtak át.

az 1965-1966-os tanévben az egyetem nappali és esti tagozatán 2 300 fiatal kezdi meg tanulmányait. /mti/

--

bb 30. eltemették bernáth ede ujságíró

t tf/tr szb fm

1965. szeptember 13.

mély részvétellel kísérték utolsó útjára hétfőn a rákoskeresztúri új köztemetőben bernáth ede ujságíró, a ludas matyi rovatvezetőjét. a ravatalnál a gyászoló családon kívül megjelentek az elhunyt munkatársai, sok pályatársa, ismerősei, barátai a budapesti szerkesztőségekből, ott voltak a magyar ujságírók országos szövetsége és a 8. kerületi pártbizottság képviselői.

bernáth ede több évtizedes sajtómunkássága 60 esztendősen korábban ért véget. 1945 óta, a ludas matyi megalapításától kezdve mindvégig satirikus hetilapunknál dolgozott. /folyt.köv./

14.20/a

- 17 -

bb 30. /eltemették... 1. folyt./- szb

a „Le a bürokráciával,, című rovatot vezette. tollával, cikkeivel kénytelenül támadta a tekervényes ügyintézt, az utvesztőkbe tévedő adminisztrációt. ugyanakkor szóval is küzdött a bürokrácia ellen. az ügyes-bajos problémákkal hozzá forduló embereknek, a ludas matyi olvasóinak dolgait odaadó segítséggel, türelemmel intézte, s számtalan fonák helyzetet tisztázott akár kipellengérező írásaival, a szatira fegyverével, akár személyes utánajárással.

a temetésén a ludas matyi szerkesztősége nevében tabi lászló főszerkesztő mondott gyászbeszédet, a lap pártszervezete részéről mikos györgy olvasószerkesztő bucsuzott bernáth edéttől. /mti/

bb 31. társulati ülés az operaházban

t ol/tné szb fm

1965. szeptember 13.

hétfőn évadnyitó társulati ülést tartottak az operaházban. nádasy kálmán igazgató megnyitó beszédében többek között elmondta, hogy az 1965/66-os év műsortervében több bemutató és felújítás szerepel. bemutatják rossini: hamipipóke, szostakovics: katarina izmailova, ravel: daphnis és chloe, stravinszkij: tűzmadár című művét és két új magyar művet, rányi györgy: cirkusz című balettjét és mihály andrás: együtt és egyedül című operáját. az új évadban felújítják verdi: falstaff, gounod: faust és puccini: nyugat leánya című operáját. nádasy kálmán beszélt a közelmúlt hónapok eredményeiről is. ezek közül kiemelkedik a balettegyüttes moszkvai vendégjátéka és a dalszínház zenekarának nagysikerű olaszországi szereplése. „hadd említsem itt meg hálás szívvel annak a nagy művésznőnek a nevét, aki lelkesedésével, tudásával és erejével hősiiesen küzdött a mi balettünk sikeréért: köszöntöm innen a budapesti operából olga pepesinszkáját,,-mondotta.

ezekután szirtes györgy, az operaház gazdasági igazgatója beszámolt az elmúlt év gazdasági eredményeiről s elmondta, hogy a sikeres technikai és a művészi felújítások eredményeképpen az 1964-es naptári évben az állami operaház hosszú évek után először számolhat be a tervek túlteljesítéséről. /folyt.köv./

14.25/a

- 18 -

bb 31. /társulati... 1. folyt./? szb

elmondotta, hogy az induló évadban a dalszínház három őstündi-jását, barlay zeuzsát, szirmai mártát és úti endrét magánénekeseké léptették elő, és végleg az operaházhoz szerződött magánénekesként azelőtt lajos, a debreceni csokonai színházról. új őstündijások: kovács ezter és bordás györgy végző főiskolások, azelőtt róza a miskolci nemzeti színházról és kónyi attila, aki próbaéneklésen tűnt fel.

a budapesti dalszínházakban szeptember 16-án tartják az új évad első előadásait. az operaházban bartók három egyfelvonásosát, az erkel színházban erkel: hunyadi lászló című operáját adják elő ezen a napon. /mti/

bb 34. sikeres véradó- napok az üllői uti lakótelepen

sk szb zs

1965. szeptember 13.

a magyar vöröskereszt 9. kerületi szervezete és az istván kórház vértranszfúziós szolgálata szombaton és vasárnap tértismentes véradó napokat szervezett az üllői uti lakótelepen. az akció eredményes volt: a telep lakói több mint 35 liter vért adtak. /mti/

bb 35. dr. magyar imre professzor, -

sk szb zs

1965. szeptember 13.

akit a forradalmi munkás-paraszt kormány, a budapesti orvostudományi egyetem 1. számú belgyógyászati klinikájára egyetemi tanárrá nevezett ki, - hétfőn a klinika tantermében megtartotta egyetemi székfoglaló előadását. /mti/

bb 36. magyar orvosküldöttség utazott párizsba

sk szb zs

1965. szeptember 13.

a francia orvosszövetség meghívására hétfőn párizsba utazott dr. garabos pál, az orvos egészségügyi dolgozók szakszervezetének főtitkára és dr. hüttl tivadar egyetemi tanár, a sebész szakcsoport főtitkára. a szervezet elnökségének képviselőiben résztvesznek a francia alkalmazott orvosok nemzetközi kongresszusán. /mti/

14.40/a

- 19 -

bb 32. folytatta tanácskozását a 9. nemzetközi Láp-kongresszus

t 1e/tm-lm ká

1965. szeptember 13.

a 450 külföldi és hazai szakember részvételével kezdték meg a 9. nemzetközi Láp-kongresszus hétfői tanácskozásának legnagyobb érdeklődéssel kísért előadásait, az iszapterápiai szekcióban hangzottak el az előadók azokról az újabb vizsgálatokról számoltak be, amelyek az iszap alkotó részeinek az élő sejtekre kifejtett hatását igyekeznek feltárni. az egyik ilyen, lengyelországi állatkísérletekkel igazolt hatás a vörsejtképző szervekre vonatkozik: lápos táplálék etetésével sikerült patkányok és kakasok lecsökkent csontvelő működését felerősíteni. más lengyel orvosok az iszapnak a humán terápiaiban kipróbált daganatgátló hatását ismertették. referátumaik szerint az eddigi megfigyelések biztató eredményeket hoztak, de végső következtetéseket csak több eset és hosszabb ellenőrzés után lehet levonni. a tanácskozás résztvevői mindenestre pozitív és örömdetes tényként értékelték, hogy az iszapterápia is bekapcsolódott a rák elleni küzdelembe.

a kongresszus alapvető kutatásokkal foglalkozó ülészekén a mérsékelt égövi Lápok és a tőzgek újabb feltárt fejlődéstörténeti, növénytanulmányozási és kémiai törvényszerűségeiről tanácskoztak.

az agronómiai szekció tagjai délelőtt a közép- és észak-európai Lápterületeken folytatott rét- és legelőgazdálkodás tapasztalatait vitatták meg, délután pedig a balaton-nagyberekai állami gazdaságban tanulmányozták a Lápterületek hasznosításának magyarországi eredményeit./mti/

bb 33. ünnepi tanévnyitó a marx károly közgazdaságtudományi egyetemen

t fe/sk-lm zs

1965. szeptember 13.

a marx károly közgazdaságtudományi egyetemen hétfőn tartották az ünnepi tanévnyitót. dr. pach zsigmond pál rektor, az egyetem oktató, nevelőmunkájáról, és tudományos tevékenységéről szökölt

a tanévnyitón a rektor egyetemi tanulmányait kitüntetéssel végzett négy hallgatónak vörös diplomát nyújtott át. bejelentette, hogy az egyetem új tudományos rektorhelyettese varga sándor docens, az általános és kereskedelmi kar új dékánjai kovács géza docens és vági ferenc tanszékvezető docens lett.

a marx károly közgazdaságtudományi egyetemen az 1965-1966-os tanévben 504 elsőéves hallgató kezd meg tanulmányait./mti/

14.50/a

- 20 -

bb. 37. megkezdődött a 11. nemzetközi demográfiai szimpózium

t bc/hné/zs/gy/oz

1965. szeptember 13.

a magyar tudományos akadémia demográfiai bizottságának és a központi statisztikai hivatal népeségtudományi kutató csoportjának rendezésében hétfőn megkezdődött a 11. nemzetközi demográfiai szimpózium. a magyar tudományos akadémián lezajló kétnapos tanácskozáson a magyar szakembereken kívül 39 külföldi tudós is részt vesz.

a tanácskozást huszár istván, a központi statisztikai hivatal első elnökhelyettese nyitotta meg, majd dr. szabady egon, a központi statisztikai hivatal elnökhelyettese tartott bevezető előadást a termékenység és a népességfejlődés néhány kérdéseiről.

a szimpóziumon egy sor fontos és közérdeklődésre számot tartó kérdést vitatnak meg, egyebek között megtárgyalják, milyen hatással vannak a társadalmi, gazdasági változások a termékenységre és a népességfejlődésre, hogyan alakul a népesség azokban az országokban, ahol meggyorsult a városiasodás, rohamosan fejlődik az ipar és gyorsított a társadalmi átrétegződés folyamata is. a tapasztalatok szerint ugyanis e folyamatok - és más jelenségek - az utóbbi évtizedekben valószínűs demográfiai forradalmat idéztek elő. az átalakulásokra jellemző, hogy a föld népességének nagyobbik felét magában foglaló fejlődő országokban a halandóság gyorsan csökken, s a viszonylag elmaradott gazdasági feltételek között is gyorsan szaporodik a népesség, jelenleg több mint három milliárd ember él a földön, s ha hasonló ütemben szaporodik az emberiség, a századforduló idején mintegy hat milliárd lesz a föld lakossága. az ezzel összefüggő gazdasági és egyéb kérdések megválaszolásához hasznos utmutatásokat adhat a demográfia.

a tanácskozáson foglalkoznak azzal is, hogy a fejlett országok jó részében a tapasztalatok szerint a népesség növekedésének üteme csökkenő tendenciát mutat. a folyamat okainak beható tudományos elemzése értékes gyakorlati következtetések levonására ad lehetőséget.

napirenden szerepel a társadalmi, gazdasági folyamatok és a népesség alakulása közötti összefüggések vizsgálata is, egyebek között elemzik, hogy - az egyes országok fejlődésének irányait ismerve, - hogyan lehet perspektivikusan meghatározni a népesség számának alakulását, s a várható népességfejlődés adatai hogyan hasznosíthatók a társadalmi-gazdasági tervezésben. széleskörűen foglalkoznak a termékenység és a családtervezés mérésének és nemzetközi összehasonlításának kérdéseivel is./mti/

15.50/-n

-24-

bb. 38. súlyos közlekedési balesetek

fu/tm/zs/gy/cz

1965. szeptember 13.

albert ferenc 32 éves pénzügyi előadó a xiv. kerület kerepesi ut és nagy lajos király ut kereszteződésében tilos jelzésnél akart átmenni a helyiérdekű vasut sínein, s egy hév-szerelvényt halálra gázolta.

a xv. kerületben a rákos ut és a báthory utca torkolatában mérsáros istván 20 éves kőműves, aki ittasan vezette motorkerékpárját, az utszegélynek ütközött és felborult. súlyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházba szállították. vezetői igazolványát bevonták.

a ix. kerületben a soroksári uton forgó györgy 22 éves gépkocsivezető szabálytalanul hajtott és összeütközött egy szabályosan közlekedő motorkerékpárral. vasas mihály 52 éves művezető, a motorkerékpár vezetője, valamint utasa, vasas jános 18 éves gimnáziumi tanuló, súlyosan megsérült. a rendőrség forgó györgyöt őrizetbe vette, s vezetői igazolványát bevonta.

a x. kerületben a kőbányai uton egy taxi elgázolta istvánovics katalin 8 éves iskolai tanulót, a kislányt súlyos sérüléssel szállították kórházba./mti/

bb. 39. hatan belefulladtak a hortobágyi halastóba

vid j/fm/gy/cz

1965. szeptember 13.

hat ember halálát előidéző víziközlekedési baleset történt vasárnap délután a hortobágyi csárdától nem messze levő borsosi üzemegeység halastavánál. szabó józsef üzemmérnök és szarvas ferenc motorszerelő feleségével és gyermekeivel sétacsónakázásra indult. a kis motorcsónakot alapostan tulterhelték: kilencen ültek benne. a parttól 15-20 méterre a csónak eleje vízbe bukott, mire a benne ülők megijedtek, kapkodtak, elvesztették egyensúlyukat és felborultak. a 3,5 méter mély vízből kétségbeesetten próbáltak menekülni. szabó és szarvas az asszonyokat és gyermekeket mentette, és valamennyit sikeresen a felborult csónakra rakták. az ijedtség és az átélt izgalom hatása alatt azonban képtelenek voltak a felfordult csónak tetején levő kilenc személlyel az egyensúlyt tartani, a csónak ismét felborult, s a rajta ülők belefordultak a vízbe. szarvas ferencnek sikerült feleségét a partra huznia, s kivergődött szabó józsef is, a többieknek azonban nem tudtak segíteni. balogh lászlóné, szabó józsefné, szabó éva nyolcéves, szabó tiber 5 éves, szarvas ferenc hét éves és szarvas tiber 5 éves gyermekek a halastó vizébe fulladtak.

a rendőrségi vizsgálat szerint a súlyos balesetet szabó józsef és szarvas ferenc gondatlansága, illetve a csónak tulterhelése okozta. szabót és szarvast a rendőrség őrizetbe vette./mti/

5

16.05/-n
16.11.22

-22-

bb. 40. új szobor kecskeméten

vid/j/rj fm cz

1965. szeptember 13.

újabb szoborral - ispánki józsef alkotásával - gazdagodott kecskemét. a gyógyítást szimbolizáló szobrot hétfőn állították fel a bács-kiskun megyei tanács kórháza előtti téren./mti/

bb. 41. ittas motorkerékpáros halálos balesete

vid/j/rj fm cz

1965. szeptember 13.

szurok jános 27 éves motorszerelő, bácsbokodi lakos ittasan motorozott baja belterületén. a 80-90 kilométer sebességgel haladó motoros felszaladt a járdára és súlyos sérüléseibe a kórházba szállítás után belehalt./mti/

bb. 42. tanévnyitó a szegedi józsef attila tudományegyetemen

vid/j/rj fm

1965. szeptember 13.

a szegedi józsef attila tudományegyetemen, ahol a nappali és a levelező tagozaton több mint negyezer hallgatót oktatnak az idén, hétfőn tartották meg a tanévnyitót. az egyetem dugonics téri épületének aulájában rendezett ünnepségen dr. szabó zoltán akadémikus, a józsef attila tudományegyetem rektora értékelte az elmúlt tanév tapasztalatait és elemezte az oktatók és hallgatók előtt álló új feladatokat, majd aranydiplomát adott át három jogásznak és két pedagógusnak, akik 50 évvel ezelőtt fejezték be egyetemi tanulmányaikat.

a tanévnyitó ünnepségen mártia ferenc, az egyetemi pártbizottság titkára külön is üdvözölte az elsőéves hallgatókat, akik csaknem ötszázan kezdik meg az idén tanulmányaikat a szegedi józsef attila tudományegyetemen./mti/

16.15/-n

16.11.22

-23-

bb. . 43. halálos közlekedési baleset

vid/j/rj fm

1965. szeptember 13.

veszprém megyében a 701-es útvonalon, szentkirályszabadja közelében hétfőn hermann józsef 37 éves vörösbányai lakos, aki feleségét szállította motorkerékpárján a pótülésen, 70 kilométeres sebességgel belerohant az előtte haladó és hirtelen fékező teherautóba. a motorkerékpár mindkét utasa a helyszínen belehalt sérüléseibe.

/mti/
16.20/-n

-.-

bb. 44. etikai konferencia szegeden

tr/rj fm

1965. szeptember 13.

a 2. országos etikai konferenciát szeptember 15-18 között rendezik meg a szegedi józsef attila tudományegyetemen. a konferencián előadások hangzanak el „az egyéni és közérdek harmóniája alakulásának problémái a szocializmus viszonyai között”, „az anyagi érdekeltség és a szocialista tudat”, a kispolgárság és a cinizmus, „a marxista antropológia, mint az etika egyik elméleti forrása”, című témakörökből. az előadásokat vita követi.

/mti/

-.-

bb. 45. hazaérkezett a magyar szakszervezeti küldöttség

hné/rj zs

1965. szeptember 13.

amely beckl sándornak, a szot titkárnak vezetésével részt vett a chilei dolgozók egységes szakszervezeti központjának /cut/ 4. kongresszusán és mexicóban tárgyalásokat folytatott több szakszervezeti szövetséggel, a delegációt a ferihegyi repülőtéren gál lászló, a szot titkára fogadta./mti/

-.-

16.48/-n

-24-

Proi Leli

bb. 46. az alsófoku oktatás helyzetéről tárgyalt a nyiregyházi városi tanács

vid/j/rj fm

1965. szeptember 13.

az alsófoku oktatás helyzetéről tárgyalt hétfői ülésén a nyiregyházi városi tanács. nyiregyházán az új oktatási évben 1200 óvodás és mintegy 9500 általános iskolás neveléséről, oktatásáról kell gondoskodni. az elmúlt években mind az óvodai, mind az általános iskolai hálózat fejlesztésében érték el eredményeket, a zsufoltságot azonban nem sikerült csökkenteni. az óvodai ellátásban némi enyhülést jelent az, hogy az év őszén a déli alközpontban új 100 személyes óvodát adnak át rendeltetésének, a város délkeleti oldalán pedig 50 személyes napközi építését kezdték meg. az utóbbi a jövő évben készül el.

az általános iskolákban - a tanteremellátást kivéve tovább javultak az oktatás tárgyi és személyi feltételei. az évben csupán az iskolák karbantartására, szakmai fogyóeszközökre, felszerelésekre, könyvekre egy- és háromnegyedmilliót költenek. csaknem minden iskolában megtalálható már a televízió, rádió, magnetofon és a modern szemléltetés egyéb eszközei. létrehozták a központi műhelyet és raktárt, amely a politechnikai oktatáshoz nyújt segítséget. az itt elhelyezett gépi felszerelésekkel a kívánt nagyságúra darabolják a fém- és faanyagot, az iskoláknak nem kell ezzel vesződniük, időt tölteniük. a felsőbaduri tanyai iskolát körzetesítették. a felsőtagozatos tanulók az új évben már az egyik központi iskolában folytatják tanulmányaikat. az elköltözött vagy nyugdíjba vonuló nevelők helyett 15 új pedagógus állt munkába. az egy tanulócsoportra jutó létszám azonban továbbra is bőven körül mozog, s a váltott tanítás mellett sem marad üres terem uttorói összejövetelekre, szakköri foglalkozásokra, a korrepetálások megszervezésére.

a tanácsülés határozata szerint az illetékes szervek segítségét kéri ahhoz, hogy az iskola építkezések határidejét hozzák előbbre.
/mti/

-.-

bb. 47. mód péter fogadta az új brazil követet

tné/rj zs

1965. szeptember 13.

mód péter, a külügyminiszter első helyettese hétfőn bemutatkozó látogatáson fogadta milton fariát a braziliai egyesült államok új rendkívüli követét és meghatalmazott miniszterét, aki rövidesen átadja megbízólevelét./mti/

-.-

17.20/m

- 25-

1+41 Leli

bb. 48. tanévnyitó a színház- és filmművészeti főiskolán

t s/lk/gm/gy/La

1965. szeptember 13.

Ünnepélyes tanévnyitóra gyűltek össze hétfőn az ódry színház- és filmművészeti főiskola hallgatói, vadász lászló igazgató üdvözölte az intézmény egykori növendékeit, akik több évtizeddel ezelőtt szerezték meg diplomájukat. ezután köszöntötte a főiskola elsőéves hallgatóit, a színészfőtan szak 16 és a filmfőtan szak 10 magyar és négy külföldi „golyá,-ját.

nédasdy kálmán, a színház- és filmművészeti főiskola főigazgatója átadta a gyémánt diplomát batizsfalvi elzának, aki 1903-ban végzett a színházakadémián, továbbá az aranydiplomát jávor alfrédnek, kiss ferencnek, rajz ferencnek és sebastyén mihálynak, akik 1915-ben kapták meg oklevelüket, a kitüntetettek nevében sebastyén mihály mondott köszönetet és a színésztársadalom „örög,-jeinek nevében üdvözölte a most utjukra induló elsőéves növendékeket, e köszöntötte azokat, akik a tanév végén már diplomájukkal indulnak el a színházakba, a filmstúdiókba, ezután a főiskola elsőéves hallgatói letették az esküt, majd major tamás, patófi sándor és józsef attila egy-egy versét adta elő./mti/

bb. 50. tanévnyitó az egeri tanárképző főiskolán

vid j/fm/gy/La

1965. szeptember 13.

az egeri tanárképző főiskolán hétfőn ünnepélyesen megnyitották az 1965/66-os tanévet. a gárdonyi géza színházban megrendezett diszünnepségen részt vettek heves megye és eger város vezetői, élükön tamás lászlóval, a heves megyei pártbizottság titkárával.

dr. szántó imra kandidátus, a tanárképző főiskola igazgatója ünnepi beszédében megemlékezett a főiskola 17 éves fejlődéséről, majd beszélt az idei tanév feladatairól. ebben a tanévben a nappali tagozaton 734, a levelező tagozaton pedig 1-070 tanuló folytatja, illetőleg kezdi meg tanulmányait. a tanulók 53 százaléka részesül kollégiumi elhelyezésben.

az ünnepségen dr. szántó imre igazgató kézfogással a főiskola „polgárává avatta a 181 új hallgatót, majd bejelentette, hogy a soronkövetkező tanévben 17 hallgató részesül kiváló tanulmányi eredményeinek jutalmaként népköztársasági ösztöndíjban. a tanévnyitó ünnepségen két pedagógusnak aranydiplomát nyújtottak át. a kitüntetettek: becht józsef nyugalmazott tanítóképző intézeti igazgató 56 évig, radnich ida nyugalmazott polgári iskolai tanár 42 éven át állt helyt a katedrán./mti/

17.30/-n

-26-

1740 Zel

bb. 49. az argentin nagykövet búcsulátogatását

Lk/gy/zs/La

1965. szeptember 13.

kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke hétfőn búcsulátogatáson fogadta. dr. francisco ricardo bellot, az argentin köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki a közeljövőben végleg elutazik magyarországról.

mód páter, a külügyminiszter első helyettese ugyancsak fogadta a nagykövetet./mti/

17.30/-n

1740 Zel

-27-

bb. 51. tanévnyitó a szegedi orvostudományi egyetemen

vid/j/rj fm

1965. szeptember 13.

a szegedi orvostudományi egyetem tanévnyitó ünnepségét hétfőn a szemészeti klinika előadótermében tartották meg. dr. tóth károly rektor megnyitó beszédében elmondotta, hogy a közelmúltban tovább bővültek az egyetem külföldi kapcsolatai. oktatók és kutatók közül tavaly kilencvenötön voltak külföldi tanulmányuton, illetve vettek részt különféle tudományos tanácskozásokon. a rektor ismertette, hogy rövidesen újabb klinikák felújítását, korszerűsítését fejezik be. az új tanévre több mint 300 elsőéves hallgatót vettek fel az orvos-, a fogorvos- és a gyógyszerész-szakokra.

a tanévnyitó ünnepségen dr. tóth károly rektor aranydiplomát adott át két orvosnak és hat gyógyszerésznek, akik öt évvel ezelőtt fejezték be egyetemi tanulmányaikat./mti/

--

bb. 52. magyar-bolgár barátsági ünnepség pápán

vid/j/rj fm

1965. szeptember 13.

a bolgár népköztársaság nemzeti ünnepe alkalmából hétfőn este a hazafias népfront magyar-bolgár barátsági ünnepséget rendezett pápán, a jókai művelődési házban. az ünnepségen, - amelyen megemlékeztek bulgária felszabadulásáról, a testvéri bolgár nép munkájának több mint kétévtizedes eredményeiről, - résztvett a bolgár népköztársaság budapesti nagykövetségének képviselője is./mti/

--

18.00/-n

-28-

1965. szeptember 13.

bb. 53. fogadás az akadémián n.n. szemjonov tiszteletére

t/fe/rj he/zs

1965. szeptember 13.

dr. rusznyák istván akadémikus, a magyar tudományos akadémia elnöke hétfőn fogadást adott a hazánkban tartózkodó n.n. szemjonov, nobel-díjas szovjet tudós tiszteletére. a fogadáson megjelent ligeti lajos, novobátzky károly, a mta alelnökei, és erdey gruz tiber főtitkár./mti/

--

bb. 54. ítélet a kispesti fűtőbermőben keletkezett tüzeset ügyében

t bc/rj zs

1965- szeptember 13.

a központi kerületi bíróság hétfőn délután hirdetett ítéletet azzal a tüzzel kapcsolatban, amely tavaly pusztított a kispesti fűtőbermő gépházában. koncz lajos 51 éves főgépész utasítására a turbina elromlott olajsűrű berendezését szétszedték, majd össze-szerelték. a szét-illetve összeszerelést nem ugyanazok végezték. szabó ferenc 51 éves géplakatos és lajos istván 18 éves üzemlakatos, akik az összeszerelésen dolgoztak, nem tudták, hogy előzőleg légtelenítő csavart is kiszereáltak, s az az összeszereléskor nem került vissza a helyére. koncz lajos a munka elvégzését nem ellenőrizte megfelelően, s így nem vette észre a hibát. amikor nyomás alá helyezték a sűrűberendezést, az olaj a csavar-nyíláson át sugárban kiömlött, s ráfolyt a sűrűberendezés melletti víztelenítő berendezés többszáz celsius hőfoku vezetékére. a forró berendezésre ráömlött olaj meggyuladt, s lángra lobbant egy ötezer literes olajtartály is. a tüzet csak nagy erőfeszítéssel sikerült megfékezni. koncz lajos, szabó ferenc és lajos istván az oltás után ugyan észrevette, hogy a tüzet a légtelenítő csavar visszahelyezésének elmulasztása okozta, de a felelősséget el akarták háritani, s lajos istván a cavart utólag a helyre tette.

a bíróság koncz lajost - az enyhítő körülmények figyelembevételével - egy évi szabadságvesztésre ítélte. két társát bünpártolásban mondta ki bűnösnek a bíróság, s ezért szabó ferencet hat hónapi felfüggesztett szabadságvesztésre, lajos istvánt pedig hét hónapi javító-nevelő munkára ítélte./mti/

--

18.45/-n

-29-

1965. szeptember 13.

bb. 55. aspiránsok bucsuztatása a tudományos minősítő bizottságnál

1/bc/tr/rj zs

1965. szeptember 13.

a tudományos minősítő bizottság titkárságán hétfőn megbeszélésen vettek részt az idén külföldre induló aspiránsok. nagy károly, a magyar tudományos akadémia levelező tagja, a tudományos minősítő bizottság titkára a bizottság nevében bucsuztatta az aspiránsokat, a feladataik jelentőségéről szólt. a szovjetunióban 40, a német demokratikus köztársaságban hat, a csehszlovák szocialista köztársaságban egy aspiráns kezd meg tanulmányait ez évben./mti/

..

18.50/-n
1972. évi

-30-

bb. 56. budapestre érkezett a nemzetközi ifjúsági fagottvél igazgatója

k ol/hné/zs/gy/La

1965. szeptember 13.

a viii. budapesti nemzetközi zenei verseny rendezőségének meghívására budapestre érkezett herbert barth, a bayreuthi ünnepi játékok sajtófőnöke, a nemzetközi ifjúsági fesztivál igazgatója./mti/

..

bb. 57. végetért a nemzetközi fagott-verseny elődöntője - hírek a nemzetközi zenei versenyről

ö ol/hné/zs/gy/La

1965. szeptember 13.

hétfőn befejeződött a nemzetközi fagott-verseny elődöntője. az első fordulóból 29 fiatal művész közül 13-an jutottak a középdöntőbe, köztük hara lászló, a magyar állami hangversenyzenekar tagja, janota gábor, magyar rádió és televízió zenekarának szólistája, valamint nagy andrás, az operaház zenekarának tagja. rajtuk kívül három szovjet, három csehszlovák, két ndk-beli egy-egy román és francia fagottos jutott tovább.

kisorsolták a fuvolások versenyében indulók sorrendjét is. matuz istván, a mezőny legfiatalabb résztvevője húzta ki az urnából a sorszámokat, s ennek alapján 16 ország 41 fuvolaművésze közül az elődöntő első napján kedden elsőként angelo persichilli a római santa cecilia konzervatórium zenekarának tagja lép majd a zsűri elé.

kora délutántól a késő esti órákig munkában voltak a klarinét-zsűri tagjai is: meghallgatták a középdöntőbe került 15 versenyzőt. az eredményt kedden reggel hirdetik ki, ez dönti el, kik jutnak tovább a döntőbe, amelyen a versenyzők már zenekari kísérettel szerepelnek./mti/

..

19.40/-n

2001. évi

-31-

bb. 58. időjárásjelentés

hné/gy/La

1965. szeptember 13.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 13-án, hétfőn este 19 órakor: főként nyugaton újabb esők

várható időjárás kedden estig: nyugat felől felvonulás, változó mennyiségű felhőzet. többfelé, főként nyugaton újabb esők. mérsékelt, időnként felélénkülő déli, délnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 16-21 fok között./mti/

19.45/-n

20102-eli

-32-

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fem-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ő l d i h i r e k

1965. szeptember 14.

bb. 1. olvasópróba a vigszínházban - csurka istván új darabja az ódry színpadon

i s / t m / s r / g y / c z

1965. szeptember 14.

a vigszínház háziszínpadán megtartották a második premier-darab dosztojevszkij: karamazov testvérek című regényéből készült dráma olvasópróbáját. a világhírű regényt müller péter dramatiszálta. a karamazov-testvérek próbáit a társulat fiatal rendezője, kapás dezső vezeti. a főszerepeket csákyi lászló, latinovits zoltán, bitskey tibor, valamint iglói istván főiskolai hallgató játssza. a két nővér szerepét szegedi erikára, az együttes új tagjára és pécsi ildikóra, a pécsi nemzeti színház művésznőjére osztották, aki vendégként alakítja a szerepet a vigszínházban. az előadás díszleteit szinte gábor, jelmezeit pedig kemenes fanny tervezi, a zenét ötvös péter állítja össze. dosztojevszkij művét október 28-án mutatják be a vigszínházban.

szeptember 17-én az ódry színpadon a szegény daniel előadásával kezd meg a vigszínház kamara színháza évadját. robert thomas bűnügyi komédiájának női főszerepét az elmúlt évadhoz hasonlóan földi teri és ruttkai éva játssza felváltva. megkezdtek már az ódry színpadon is az első bemutató előkészületeit. október 15-én tűzik műsorra csurka istván új darabját, „az idő vasfoga”, című színművet. az előadást várkonyi zoltán rendezi. a főszereplők közül ketten, halász judit és darvas iván az együttes új tagjai ebben a darabban mutatkoznak be a vigszínház nézőinek. a darab többi szerepében bárdy györgyöt, harkányi andrét és prókai istvánt láthatja a közönség. az előadás díszleteit vendégként drégely lászló tervezi. a jelmezeket láng rudolf állítja össze./mti/

20102-eli

-1-